

DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENT

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.:
19/4154 ES JAGL/bj

Vår ref.:
2019/1605-5/FD V 3/ANFR

Dato:
22.11.2019

Svar på høring - Endringer i personopplysningsloven

Vi viser til høringsbrev datert 3. september 2019 om endringer i personopplysningsloven, offentleglova og personopplysningsforskriften.

Forsvarsdepartementet har videresendt høringen til underliggende etater og har mottatt høringsinnspill fra Forsvaret v/Forsvarets personvernombud.

1) *Merknader til kapittel 2 – Personopplysningslovens unntak for yrtings- og informasjonsfrihet*

Det vises til departementets vurderinger i høringsnotatet kapittel 2 om unntak for yrtings- og informasjonsfrihet i personopplysningsloven § 3 og spørsmålet om det bør inntas et nødvendighetsvilkår som kan bidra til mer nyanserte vurderinger av forholdet mellom yrtings- og informasjonsfriheten og personvernet.

Departementet støtter forslaget om å innta et nødvendighetsvilkår i personopplysningsloven § 3. Det er positivt at forslaget vil åpne for bredere og mer nyanserte vurderinger knyttet til unntaket fra personvernregelverket som skal gjelde for journalistiske formål, herunder behandling i uredigerte medier uten selvdømmeordninger, og akademiske yrtinger.

Forsvarets personvernombud ser også fordeler med å åpne for bredere og mer nyanserte sondringer ved innføringen av et nødvendighetsvilkår. Ombudet peker imidlertid på at både reglene og veiledning må gis så tydelig som mulig for å sikre at reglene praktiseres likt og forutsigbart. I denne forbindelse viser ombudet til at Datatilsynet vil ha en viktig rolle som veileder og at det er nødvendig at tilsynet gis tilstrekkelig med ressurser til å gjennomføre dette.

Til forslaget i kapittel 2.5.2.3 om at «atferdsnormer» og «etiske retningslinjer» skal være vurderingsmomenter i nødvendighetsvurderingen slik at også andre bransjestandarder enn «Vær Varsom»-plakaten eller lignende begrensninger kan vektlegges, viser Forsvarets personvernombud til at det vil være ressurskrevende for offentlige virksomheter å vurdere om også andre bransjestandarder gir tilstrekkelig personvern.

Postadresse:
Postboks 8126 Dep.
0032 Oslo

Kontoradresse:
Glacisgata 1
Oslo

Telefon:
23 09 80 00

Saksbehandler:
rådgiver Anders Grønstad Friisk
Seksjon for felles juridiske tjenester

E-postadresse:
postmottak@fd.dep.no

Webside:
www.regjeringen.no/fd

Org.nr.:
972 417 823

I høringsnotatet er det vist til at personopplysningsloven § 3 vil omfatte samfunnsdebatten i vid forstand. Forsvarets personvernombud viser til at dette kan gi praktiske utfordringer for den enkelte saksbehandler, da mange mangler kompetanse til så brede vurderinger. Ombudet viser til at dette kan bli satt på spissen i tilfeller hvor en sammenstilling av isolert sett trivielle personopplysninger i sum kan vise seg å utgjøre et betydelig inngrep i personvernet.

Videre peker ombudet på at innholdet av begrepene «atferdsnormer» og «etiske retningslinjer» bør presiseres nærmere, eksempelvis i lovens forarbeider. Personvernombudet viser også til at britisk personvernlovgivning har valgt en tydelig henvisning til etablerte bransjestandarder og kan ikke se at høringsnotatet har drøftet om det foreligger gode grunner for at den norske tilpasningen bør velge en annen tilnærming. Ombudet viser til at en henvisning til etablerte bransjestandarder vil kunne fungere som en oppfordring til andre medier om å slutte seg til disse standardene, samt forenkle Datatilsynets kontroll med regelverket.

Til forslaget i kapittel 2.5.2.4 om å fjerne «utelukkende»-kriteriet i personopplysningsloven § 3 for å gjøre bestemmelsen enklere å praktisere, bemerker Forsvarets personvernombud at det er uklart hvorvidt regelen vil bli enklere å praktisere uten kriteriet når det i høringsnotatet uansett legges til grunn at forslaget ikke er ment å innebære noen vesentlig endring av rettstilstanden.

2) Merknader til kapittel 3 – Forholdet mellom personopplysningsloven og offentleglova. Publisering av dokumenter som inneholder personopplysninger

Vi viser til kapittel 3.2.2 om vurderingen av behovet for en nærmere presisering av personopplysningslovens anvendelse ved utlevering av personopplysninger med hjemmel i offentleglova. Regelverket praktiseres blant annet av personer uten særskilt juridisk kompetanse. Hensynet til klarhet taler derfor for at det er hensiktsmessig at det inntas en bestemmelse i offentleglova hvor det slås fast at personvernforordningen og personopplysningsloven gjelder fullt ut også ved utlevering av informasjon etter offentleglova. Departementet støtter derfor forslaget. Forsvarets personvernombud er også enig i at det er behov for nærmere presisering av forholdet mellom regelsettene og støtter forslaget.

Departementet har imidlertid ingen synspunkter på om det finnes bestemmelser i personvernforordningen eller personopplysningsloven som bør vike av hensyn til innsynsretten etter offentleglova.

Det vises til kapittel 3.5.2 om forslag til å innta et unntak i offentleglova for sammenstillinger av og oversikter over personvernopplysninger som oppstår som en direkte følge av innsynskrav etter personvernforordningen artikkel 15. Forsvarsdepartementet er enige i vurderingen av at de hensynene offentleglova ivaretar ikke gjør seg like sterkt gjeldende for dokument sammenstilt etter personvernforordningen artikkel 15 og at slike dokumenter i mindre grad egner seg for offentlig innsyn. Forsvarsdepartementet støtter derfor forslaget om å unnta dokumenter fra innsyn som oppstår som en følge av innsynskrav etter personvernforordningen artikkel 15. Departementet støtter også forslaget til ny lovtekst i nytt sjettede ledd i offentleglova § 26. Forslaget er også støttet av Forsvarets personvernombud.

3) Merknader til kapittel 4 – Personopplysningslovens anvendelse for Svalbard

Departementet har ingen merknader til forslaget om å gjøre personopplysningsloven gjeldende på Svalbard.

Med hilsen

Severin Vikanes (e.f.)
avdelingsdirektør

Anders Grønstadd Friisk
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert, og har derfor ikke håndskrevne signaturer.